

VZW DOUCHEFLUX

Biedt mensen in armoede diensten en activiteiten aan die energie, waardigheid en zelfvertrouwen geven

„Ja, soms stinken we, maar het gebrek aan plaatsen om je op te frissen of netjes te maken, is wraakroepend.” Toen in 2010 daklozen en mensen in armoede zelf die nood verwoordden, startte de Brusselse vzw DoucheFLUX

Jan COLLA

„Spreek niet in onze naam, laat ons zelf spreken. Denk niet in onze plaats, denk wat meer aan ons. Het is niet omdat iemand dakloos is, dat hij niet meer kan nadenken.” Ervaringsdeskundige Patrice ROUSSEAU (51) vat bondig de filosofie samen van DoucheFLUX, vzw die zich richt tot mensen in armoede in Brussel, met of zonder dak boven het hoofd, met of zonder papieren, uit de hoofdstad of van elders.

Het is dinsdagnamiddag en in de kantoorruimte van DoucheFLUX, op de benedenverdieping van een rijhuis in Sint-Gillis, is het een komen en gaan. Verkopers van *DoucheFLUX magazine*, hoofdzakelijk mannen van Roma-origine, halen hun exemplaren van de nieuwe editie af. Vrijwilligers doen de administratie, luisteren naar hun verhalen en schenken een kop koffie.

„We doen hier bewust alles samen”, zegt Danielle Borremans, een van de weinige Nederlandstalige vrijwilligers. „In het Frans noemen we dat *mixité*, een moeilijk te vertalen begrip – noem het diversiteit – waarmee we grenzen willen verleggen. Armoedebestrijding mag niet beperkt blijven tot de sociale sector, armoede raakt ons allemaal. Wie

Verkopers en vrijwilligers maken het magazine klaar voor de straatverkoop. © vzw DoucheFLUX

aan de rand staat, moet het gevoel krijgen dat iedereen zich om hen of haar bekommert, niet enkel beroepsmensen.”

Die missie zit ook diep in de ontstaansgeschiedenis van DoucheFLUX. „Eind 2010 vroeg het artistiek-culturele *Collectif Manifestement* de armen en daklozen zelf hun noden te verwoorden. Ze misten vooral douches, wasalons voor hun kleren en kastjes om hun waardevolle bezittingen op te bergen. De bestaande infrastructuur is voor hen te duur of ze kunnen er niet terecht, omdat ze niet voldoen aan de vereiste

voorwaarden. En drie: activiteiten die ze zelf mee kunnen vormgeven, bleken zo goed als onbestaande”, zegt Danielle Borremans. „Er gebeurt van alles voor hen, maar nauwelijks iets met of van hen. Armen en daklozen hebben nochtans iets te zeggen. Lang niet iedereen beantwoordt aan het clichébeeld van de ongeschoolde, onmondige bedelaar. Integendeel, daklozen zijn mensen met competenties, soms zelfs hooggeschoold, die door bijvoorbeeld werkloosheid, een stukgelopen relatie of een drankverslaving plotseling verzeilen in de armoede. Er is geen gemiddeld profiel. Vraag honderd mensen op straat wat ze meemaakten en je krijgt honderd verhalen.”

De cijfers voor Brussel zijn schokkend: er zijn zeker meer dan 2.500 permanente daklozen en 20.000 mensen zonder vaste verblijfplaats. „Het meest onvoorstelbare is dat tien procent van de Brusselse gezinnen geen eigen badkamer, douche of warm water heeft. Om alvast daar wat aan te doen, is vzw DoucheFLUX eind 2011 opgericht”, zegt Danielle Borremans. „De term ‘flux’ verwijst naar de stroom van mensen en gedachten die hier passeren. En een douche is de basis van jezelf goed voelen, al staan de meeste mensen daar

niet meer bij stil. We douchen ’s ochtends om schoon voor de dag te komen. Het geeft ons waardigheid en energie. Wat mensen die op straat belanden gemeen hebben, is dat ze hun waardigheid en zelfvertrouwen kwijtspelen.

„Spreek niet in onze naam. Laat ons zelf spreken en luister. Aan medelijken hebben we niks”

Om hen te helpen de moed te vinden iets aan hun uitzichtloze situatie te doen, organiseren we activiteiten die hen een stuk eigenwaarde teruggeven.”

De rode draad in die activiteiten: kansarmen nemen zelf het woord. Samen met vrijwilligers schrijven ze elke maand een magazine dat op straat verkocht wordt. Zij betalen zelf 25 cent per exemplaar en verkopen het voor 2 euro. Op de lokale zender Radio Panik krijgen ze maandelijks anderhalf uur zendtijd voor een thema-uitzending. „Zo worden ze letterlijk beluisterd. Ze komen in contact met anderen en zijn sociaal actief.”

Dat doel bereiken ze ook met films en debatten. „Een vierde, heel belangrijke activiteit

zijn de getuigenissen op school. Scholieren zijn een goede doelgroep om gevoelig te maken. Ze hebben veel vooroordelen, maar de confrontatie met daklozen brengt het debat op gang. Je krijgt pas echt interesse in de leefwereld van kansarmen als die dichtbij komt en je die een gezicht geeft.”

Patrice Rousseau vertelt in de scholen ook over zijn ervaringen. „Dat is zowel voor de jongeren als voor ons verrijkend. Jezelf kunnen uitdrukken, is essentieel. Er is geen dialoog in onze maatschappij, of toch geen intelligente dialoog. Laat ons gewoon bestaan: ik ben er, luister naar mij. Aan medelijken heb ik niks.”

In de wijk Kuregem in Anderlecht wordt nu gebouwd aan de grote droom van DoucheFLUX, een complex van 650 vierkante meter met onder andere twintig douches, 450 lockers en een wasalon. „De geplande openingsdatum is 1 december 2016. Er zijn investeringen van 1,5 miljoen euro mee gemeoid. We hebben een coöperatieve vennootschap met sociaal oogmerk opgericht, waarin al vijftien privé-personen investeerden. We hebben het geluk dat Laurent d’Ursel, een van de drijvende krachten achter onze vzw, een groot netwerk heeft. Ook daar speelt onze *mixité*: iedereen, waar dan ook in onze samenleving, kan mee investeren, of dat nu 1.000 of 100.000 euro is. Ik kom zelf uit een andere sector, marketing, economische analyse en internationale politiek. Ik hou van Brussel en zocht al lang een project als dit. Het gaat om een trieste problematiek, maar ik heb geen zin om mee te huilen. Ik schuim nu bedrijven af die maatschappelijk verantwoord willen ondernemen. De vzw wil evolueren van een privé-initiatief naar publiek-private samenwerking. Het blijft een hele uitdaging om het exploitatiebudget rond te krijgen. De steun van iedereen in de maatschappij is essentieel om het project te laten slagen.”

vzw DoucheFLUX, Coenaetstraat 44, 1060 Brussel. Meer weten? Surf naar www.doucheflux.be of contacteer Danielle Borremans via 0477 91 80 38 of danielle.borremans@doucheflux.be. De vzw is nog op zoek naar Nederlandstalige vrijwilligers, om het project in het Nederlandstalige onderwijs in Brussel uit te bouwen.

Kansarmen en daklozen getuigen in de klas. Verrijkend voor publiek zowel als sprekers. © vzw DoucheFLUX